

A bírálóbizottság értékelése

Szakolczai György műve elmélyült, több évtizedes szisztematikus történelmi és közgazdaságtudományi kutatómunka eredménye, annak összefoglalása és szintézise. A kötet és az abban közreadott eredmények a 2007-2009. évi válság tükrében, de attól függetlenül is különös jelentőséggel és nagy relevanciával bírnak.

Hatalmas munka testesül meg a terjedelmes könyvben, mely a tudományos monográfia minősítéssel illelhető, és amely multidiszciplináris mivoltában az élet- és korrajz, az eszme-, a diplomácia-, a gazdaság-, illetve az elmélettörténet, a forrásközlés, valamint a pénzügyi, közgazdasági és gazdaságpolitikai elemzések egységes szemléletű ötvözete. Tudományos értékét fokozza az eredeti gazdaságtörténeti dokumentumokra való hivatkozás, azok forrás-értékű bemutatása. Keynes személyén, munkásságán keresztül a XX. század számos esztétörténeti jelensége kerül megvilágításra.

Szakolczai György hatalmas munkát végzett: a keynesi életmű egészének alapos áttanulmányozása révén jutott el Keynes nézeteinek gondos és részletes bemutatásához, leírásához és elemzéséhez. Módszeresen helyezi el Keynes munkásságát a közgazdasági elméletek fejlődéstörténetében. De a jelöltet Keynes életműve nem pusztán elméleti-tudományos szempontból érdekli, fontos számára a gazdaságpolitikai relevancia is, azok érvényessége és hatása. Ezen a megközelítésen alapul a nemzetközi gazdaság keynesi rendjének rekonstrukciója, illetve a Nemzetközi Valutaalap létrehozásának ismertetése és kritikai elemzése is.

Szakolczai György Keynesnek a nemzetközi gazdasági rendre vonatkozó nézeteit „általános nemzetközi elméletnek” nevezi, mely elnevezés eddig sehol nem jelent meg. A jelölt új tudományos eredményeként vehető számításba azon megállapítása, miszerint „az általános nemzetközi elmélet adja meg azokat a nemzetközi kereteket, amelyek között az Általános elméletben leírt gazdaságpolitikai célok követhetők és gazdaságpolitikai eszközök alkalmazhatók. Csak e kettő adhat tehát teljes képet a gazdaságpolitika egészéről.”

Újszerű azon meglátása is, hogy Keynes élete és munkássága egységes egészet alkotnak. Az életmű kontinuitása mind az elméletben, mind a gyakorlatban kimutatható.

A jelölt művéből egyebek mellett egyértelműen kiderül, hogy a II. világháborút követő három évtizedet meghatározó, keynesi világrendnek (is) nevezett intézményi struktúra (benne különösen a Nemzetközi Valutaalap), sok esetben a névadó eredeti elképzeléseivel és akaratával ellentétes módon valósult meg vagy működött. Újszerű elemnek tekinthető, hogy Keynesnek a Valutaalapra vonatkozó javaslati, illetve White ezekkel szemben megfogalmazott kifogásai már teljes egészében tartalmazzák a keynesi és a neoliberális-monetarista felfogás közötti különbséget.

A mű rendkívül alapos, rendkívül nagy filológiai pontosság jellemzi. Az angol nyelvű forrásokat magas színvonalon, szabatos formában tolmácsolja a szerző. Keynes életművének több fontos része is először válik ezáltal elérhetővé a magyar szakmai közönség számára.

Összefoglalóan a kötet történetileg és elméletileg is különösen fontos, közgazdaságtanilag és gazdaságtörténetileg pedig rendkívül releváns témát dolgoz fel, aprólékos gondossággal, logikus, követhető szerkezetben, számos új vagy újszerű megállapítással gazdagítva a tudományos diskurzust.